

Előfizetési feltételek

helyben házhoz, hordva vagy vidékre postán küldve:
 Égész évre 12 kor.
 Fél évre 6 kor.
 Negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 16 fillér.

Hirdetések díja:

1 centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal:

Földes Ede

Könyvkereskedése

Bethlen-utca 2. sz. alatt,

hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adóznak vissza.

Kérjük t. olvasóinkat, sziveskedjenek lapunkra előfizetéseiket mielőbb megújítani, hogy a kellő számú példányok nyomtatása iránt intézkedhessünk. Előfizetési áraink: Égész évre 12 korona, féltre 6 kor., negyedévre 3 kor. Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület tagjai — ha egyszerre fizetnek elő az egész évre — a „Közérdek“-et 10 koronáért kapják.

Ausztria és a kiegyezés.

(P. C.) A „jó szerencsét a munkához!“ talán nem is a legalkalmasabb köszöntés, melylyel a f. hó 17-re egybehívott osztrák birodalmi gyűlést üdvözölhetjük. Mert a szerencse a véletlen szeszélyének kegyadománya, melyre Ausztriának nem szabad tovább is rábízni legdrágább javainak fennállását. Igazában hazafiassá belátást kell inkább kívánnunk a reichsrathnak, akkor aztán kovácsa lesz úgy a saját, mint az állam szerencséjének. E belátásnak a működése majd akkor veteti magát észre, ha a népképviselők elfelejtik a nyelvi és közjogi fenekedéseket, melyeknek tárgyilagos és elfogulatlan rendezésére még egy sem érkezett el az idő, és ama kormányprogramon megvalósításának szentelik magukat, mely felkeltette bennük a munkakedvet arra a komoly munkálkodásra, melynek Ausztria gazdasági megerősödését kellene előidéznie. Hogy ily munkálkodásnak zavartalanul és a sikerre való kilátással átengedhessék magukat, annak előfeltételeihez tartozik az Ausztriára nézve, de csak is Ausztriára nézve meg függőben levő kiegyezés parlamenti elintézése. Magyarországot illetőleg már rég el van intézve a kiegyezés érinthetetlen alakban, szentesített törvény alakjában. Meghoztuk határozatainkat, törvény szerint kötve vagyunk hozzájuk, és a legnagyobb nyugalommal várhatjuk Ausztria határozatait.

Ezért nem szabad éppen Ausztriában ferde nézeteknek helyet engedni a kiegyezés elintézésének módját illetőleg. Itt szigorúan áll a „C'est à prendre ou à laisser“. A reichsrath kétségtelenül elvetheti a kiegyezést, és ennek meglennének a gyakorlati következményei; a kísérletek azonban, hogy azt megváltoztassák, „gyermekes vállalkozások lennének, melyek tel-

jesen eredménytelenek kell hogy maradjanak. Az elfogadásra, vagy a visszautasításra vonatkozólag teljesen meg van őrizve a reichsrath szabadsága; a Magyarországgal közösen megállapítandó módosítások határidejét azonban minden jogkövetkezményekkel egyetemben elmulasztotta, és amit a perczből elszalasztott, azt erre a kiegyezésre vonatkozólag többé semmi örökkevelőség nem hozza neki vissza. Egyszerűen így áll a meg nem változtatható tény. Sokkal inkább tiszteljük a nemzet ünnepélyes határozathozatalát és a király aláírását, mely a törvény alatt diszlik, hogysém elterítettni engedjük magunkat saját jól megfontolt elhatározásainktól bármió megvesztegető csábítások által, még ha komoly háttérük lenne is. Mennyivel kevesebbé szabad Ausztriában azt az örült reményt táplálni, hogy engedünk a meghívásnak, hogy a kiegyezést Magyarország hátrányára rosszabbá tegyük. A kezelés módja tehát adva van Ausztriára nézve, és az elintézés időpontját sem lehet többé önként elhalasztani. Sőt minél gyorsabban megtörténik az elintézés, annál hamarabb meglesz a bizonyosság a reichsrath békes működése, eredményes munkaképessége iránt. Mert így lehet végre eltávolítani a Badeni Kázmér volt miniszterelnök által kiesztelt, esztelenül vakmerő taktikát, mely szerint a monarchia két államát közösen érdeklő ügyeket valamely pártfőredek, vagy ezekből alakult valamely coalitio nemzeti fellépválkodottságának és politikai eretlenségének hajtotta oda spekulációjuk tárgyaképpen.

Legfeljebb tehát a reichsrath szenvedhet a kiegyezésen hajtótörést, nem pedig a kiegyezés a reichsrathon. A kiegyezés az 1907. évi „intangibile“. Ha a reichsrath a számára tisztán kijelölt uton halad, akkor a közös cselekedet találkozik a magyar törvényhozással; ha pedig vorakodik a reichsrath ezen az uton haladni, akkor jövőre nincs meg többé a közös cselekedet, akkor az 1899. évi XXX. t. cz. határozza meg további magunktartását. Széll Kálmán formulájának köszöni ugyanis Magyarország teljes gazdasági elhatározási szabadságát, és az 1903. évi inté. terminus 1907-re. Ha közös vámtarifa nélkül nincsenek közös kereskedelmi szerződések, az Ausztriában kellőleg megfelelő módon elintéztet kiegyezés nélkül közös vámtarifa sem lesz.

TÁRCSA.

Az erdő színe őszzel.

Az esztendő egyik szakában sem olyan szép az erdő, mint őszzel. Cifrárkodik, akár a vén leány, aki piperéjével keni be magát, hogy utóljára próbáljon szerencsét.

A természet örök szépsége nem mulik el soha; fokai vannak, de gyönyörködtetni soha sem szűnik meg. Mindig érdemes foglalkozni vele. Az erdő télen is szép, de szépségét kevesen ösmerik. Télen ki menne sétálni az erdőbe? Csak a vadászok és az erdei munkások gyönyörködnek benne.

De őszzel! Kinek ne tűnt volna fel a sárgából vörösbarnáig menő színváltozat? Tavasszal, nyáron senki sem hitte volna, hogy annyiféle színe van az erdőnek. Pedig akkor is sok van! Tévednek azok a festők, kik egy nagyobb erdőt csupán sárga színnel festenek. Minden faemnek más a színe, sőt sokszor még az ugyanazon fajhoz tartozó fának is más a színe. A világitás változatossága szerint más a fák színe. Bátran lehet mondani: „Ahány a fa, annyiféle a színe.“

Igazolja ezen állítástom az ős. Ha egy korongra festünk sárgával, kézzel és feketével, s ha ezt sebesen forgatjuk, megkapjuk azt a színváltozatot, melyet a természet őszzel mutat. Mert a zöld szín sárgából és kékből, néha egy kevés feketéből áll.

A fák színe lombhullás előtt lassacskán sárgul s e közben a sárga és zöld közötti összes színeknek szemünk elé tárja. A rezgő nyár levele előbb krém színűvé válik, s csak azután lesz fokozatosan aranyászárva; a bükk s a gyertyán levele kezdetben világos sárga színű s csak később lesz vörös barnává. Minthogy ezen átalakulás nem csak a faeműeknél, hanem a kisebb-

rendű növényeknél is megvan, azért ezek még fokozzák az erdő színének változatosságát. Minden fának megvan a maga őszi színe; van azonban olyan fa is, melynek színe állandóan hű marad a zöld színhez. Míg a hegyoldalon a nyír, nyár, juhar megsárgul; a cseresznye, som, vaczkor megpirosodik; gyertyán, bükk, tölgy megbarnul; a völgy felekén az éger megtartja sötét zöld színét; a hűséget jelképezhetné. A fenyveknek is változik a színe, mert ezek is hullatják leveleiket. A vörös fenyőnek minden őszen, az erdei fenyőnek minden harmadik, a lucfenyőnek minden ötödik, a jegenyefenyőnek minden hetedik esztendőben hull a levele. A vörös fenyő levele megsárgul s olyan lesz, mint az arany; a többi fenyő fakó, vörhenyes lesz.

A színek magukra még nem volnának olyan szépek, mert úgy a sok sárga, mint a sok zöld szín nagyon egyhangu. Hanem az a művészies csoportosítás a színeknek! Szébbet el sem lehet képzelni.

A laikusnak sérti a szemét az a sok ríktó szín a festett képeken, de aki a természetben gyönyörködik, az a képeken is talál gyönyörűséget (feltevé, ha az a kép természetesen van festve).

A faemnek legszebb csoportosulását a Tisza völgyében találjuk Bocsko, illetve Rezsóháza falu felett. Az erdő meredeken áll, akár csak a „Szent Anna“ tava körüli erdő; nyár, nyír és fenyőfák váltakoznak a bükkkel. A tájkép így még nem volna elég festői, ha a háttérben nem lenne egy vadász kastély, Rudolf trónörökös vadász kastélya. A távolban pedig gyönyörű kék hegy emelkedik, melyről több kisebb-nagyobb patak zuhan alá a mélységbe.

Mikor ez a festői tájkép a néző szeméi elé tárul, egészen bámulatba ejti azt, vajjon nem álmodott?

Borbély István.

Az erdélyi róm. kath. status életének egy éve.

A status igazgató tanácsa évenként rendkívül érdekes jelentésben szokott beszámolni tevékenységéről, melyet kinyomatva küld szét tagjának E jelentésből kiemeljük a következő érdekes adatokat.

A vallásalapról kiadott 13 templom és 3 lelkészi lak építésére, illetőleg kijavítására 51.354 kor. 55 fill. Kérés intézetett a miniszterhez az államsegély felemelése iránt, minek folytán meg 6000 kor. lett kiutalva.

A status 7 gimnáziumába összesen 2171 tanuló járt, közülök 2041 tett vizsgát. Köztük mindenből jeles volt 135, több tárgyból elégtelen 167. Érettségi vizsgára 139 jelentkezett, közülök jelesen éretnek találtatott 14, új vizsgára 23 utasított. A 7 gimnáziumnál 113 tanuló működött, köztük 65 rendes, 24 helyettes tanár. A gimnáziumnak kiadása 475.641 kor. volt, ebből államsegély 89.600 kor.

Igen érdekesek a status radnóthi, nagyalmasi, alsóbajomi és kolozs-monostori uradalmainak gazdasági állapotáról szóló bizottsági jelentések, melyek a talált hiányok pótlása s a jövedelem fokozása tekintetében hasznos javaslatokat tartalmaznak. Ez uradalmak szemelyzetének fizetési és illetményei rendezése vegett is megfelelő javaslatot ad az igazgató tanács.

Az egyes alapok 1900. évi zárszámadásai a következő eredményt mutatják fel: I. Vallás-alap bevétele 128.798 kor. 73 fill., kiadása 105.006 kor. 46 fill., az összes vagyonérték: 1.691.069 kor. 27 fill. II. A tanulmányi alap bevétele: 321.568 kor. 59 fill., kiadása: 294.606 kor., vagyonérték: 4.392.716 kor. 49 fill. III. Az ösztöndíj-alap bevétele: 89.606 kor. 28 fill., kiadása: 88.074 kor. 54 fill., vagyonérték: 1.792.918 kor. 74 fill. IV. A n-szebeni Teréz-árva-ház-alap bevétele: 70.671 kor. 91 fill., kiadása: 67.460 kor., vagyon: 886.740 kor. 36 fill., kiadása: 39.755 kor. 29 fill., vagyon: 471.673 kor. 35 fill. VI. Tanítói nyugdíj-alap bevétele: 14.636 kor. 27 fill., kiadása: 9984 kor. 67 fill., vagyon: 404.496 kor. 12 fill. VII. Tanári nyugdíj-alap bevétele: 26.984 kor. 37 fill., kiadása: 23.381 kor. 87 fill., vagyon: 314.267 kor. 33

Az öngyilkosságról.

Irta: Róna Tivadar.

Az öngyilkosság oly napirenden van, hogy ha elmúlva egy nap nélküle, ünnepi esemény számba menne. Halálom pedig legtöbbször, hogy egyike a legmegvetendőbb cselekedeteknek; viszont sem Istene, sem vallása nincs annak, ki öngyilkosságot követ el. E felfogás téves. Téves, miután a legajátosabb, mondjuk, a vallás megihitett emberei közt is voltak olyanok, kik saját kezükkel vetettek véget életüknek.

Mondják, hogy gyáva az élet küzdelmeivel szembe szállani. Hát gyáva-e, ha valaki megöli magát? Nem-e bátorság kell. Meghalok és mégsem riadok vitélemben? Tudni, hogy meg fogok halni, és mégsem riadok attól vissza.

Hogy az öngyilkosságról alkotott fogalmat valamiképp szejjel oszlassam, megpróbálom lésemmel.

Mi az okot az öngyilkosságra? Valóban: it: Az definiálni nem lehet, mondhatunk azonban ennyit: Az öngyilkosságra okot nem egyéb, mint pillanatnyi elmezavar szolgáltat.

Vannak dolgok és pillanatok, melyek az embert gondolkodásában megzavarják, midőn valamely cselekmény oly annyira hat az emberre, hogy azon pillanatban megfeledkezik önmagáról. Elfeledkezik és életének — talán semmiért — véget vet.

Ily pillanatnyi elmezavar lép fel oly egyéneknek, kik pl. vagy elvesztették szüleiket, atyját, anyját, testvérét; vagy egy nem várt esemény fordul elő, mely őt a kétségbeesés örvénye felé vezeti és a pillanatnyi elmezavar kezébe adja a fegyvert. Több ily fajta dolog fordul elő az emberi életben, mely dolgok, események megfosztják, ha csak pillanatra is, az elmét. Épp azért

fill. VIII. Gróf Nemes Ábrahám alap bevétele: 2544 kor. 81 fill. kiadása: 1006 kor. 80 fill., vagyona: 65.334 kor. 71 fill. IX. Igazg. tan. és urad. hiv. személyzet nyugdíj-alapja: bevétel 5701 kor. 72 fill., kiadása: 2080 kor., vagyona: 83.625 kor. 36 fill.

Az összes alapok évi gyarapodása 101.903 kor. 22 fillért tett.

Igen érdekes javaslatot képez az erdélyi r. kath. püspöki megye területén található kath. jellegű közvagyontűzkár elleni biztosítása kölcsönösség alapján, mely a 7.848.000 korona értékű eléghető közvagyonnak biztosítását akképpen kívánja, hogy tűzkár esetében a biztosított összeget azon 20.808 biztosító fel fizesse, melyre ezen önbiztosító intézmény fel lenne osztva.

-n.

Vegyes hírek.

Erzsébet főhercegnő eljegyzése. Királyunk unokájának, Erzsébet Maria főhercegnőnek eljegyzése öröndetes meglepetést keltett az egész monarchiában. A Habsburg-családban ismét a szív gyözelmet ünneplik, melyet az a rang iránt való tekintetek fölött aratott. Különösen nagy örömet keltett az eljegyzés híre nálunk, mert az ifjú főhercegnő kasszonyt magyar hercegnőnek tartják s ő ilyennek is érzi magát. Nemcsak tökéletesen bírja a magyar nyelvet, hanem szereti is szóban és írásban használni, mikor csak alkalma nyílik. Ketszeres bensőséggel fordult mindezek szeretete feleje, midőn a monarchia népeinek büszkeségét és reményét képező édes atyának váratlan halála folytán mint egész gyermek árvaságra jutott. Szerető érdeklődéssel kísértük ennek a gyöngéd és szép hercegnő kasszonynak fejlődését és őszintén örömmel láttuk, hogy királyunk érzelme ez esetben is találkozott hű népeivel, mert ő felseje is fokozott gondoskodását szentelte ennek az unokájának s midőn döntésre került a főhercegnő életboldogsága, a király jó szíve nem tehetett egyebet, mint hogy úgy döntött, hogy boldoggá tett két ifjú szívet.

A vármegye őszi közgyűlésének tárgysorozatát előkészítő állandó választmány e hó 17-én d. e. tartotta meg első ülését a vármegyeház kis közgyűlési termében Zeyk Dániel főispán elnöklétével. A látogatott ülésen a vármegye újonnan megválasztott képviselői közül dr. Mohay Sándor, gr. Bethlen Sándor, Török Bertalan és dr. Ebergényi Sándor vettek részt, kiket a választmány tagjai, a jó barátok és jó ismerősök szívélyesen üdvözölték. A közgyűlés elé kerülő ügyeket Csató János alispán, Gáspár János főjegyző és a jegyzői kar tagjai ismertették. Az előadott ügyek alapos megvitatás után és kellő előkészítéssel lesznek az e hó 29-én megtartandó közgyűlésen előterjesztve. Az állandó választmány második ülését e hó 28-án délelőtt 1/2 10 órákor fogja megtartani ugyancsak a vármegyeház kis közgyűlési termében.

Az erdélyi róm. kath. status f. hó 23-án tartja nagyérdemű gyűlést gróf Majláth Gusztáv Károly püspök és báró Jósika Samuel v. b. t. t. elnöklété alatt.

A szüret Nagy-Enyeden az alsó fordulóban október 21. és 22-én, a felső fordulóban október 23. és 24-én lesz. Eleg jó minőségű, bő termésre van kilátás.

nem mondhatja a leghiggadtabb, az öngyilkosság legelkeseredettebb ellensége sem, hogy öngyilkos sohasem lesz.

Minden emberi lény ki van ennek téve és épp oly bizonytalan annak elkövetése, mint a halál órája.

Azt mondom, bizonytalan. Bizonytalan a fenti érvelés alapján, minthogy senki sem tudja, mily időben fosztja őt meg valamely esemény elméjétől.

Vannak egyéb dolgok. Vannak öngyilkosok, kik azt előre elhatározott szándékból teszik. Ily, már előre feltett szándéknál a pillanatnyi elmezavar két ízben lép fel, és a kettő közötti időközbe egy vékony sáv vonul, mely azt összetartja. Vagyis a pillanatnyi elmezavar felerleli benne az öngyilkosság szándékát. Az elhatározás és a véghezvitel között bizonyos idő marad, mely idő alatt az elmezavar — mely pillanatnyi volt — szűnő félben van. A tett elkövetésekor a szűnő félben levő elmezavarnak csak csirája van még meg, vagy talán az sem.

Ott áll az öngyilkos-jelölt a tett előtt. Talán — miután már kijozanodott — visszaborzad a halál gondolatától, de itt egyszerre . . . Elgondolkozik a jelölt, miért is akart megválni az élettől. Eszébe jutnak mindazok a dolgok, melyek őt annak idején elméjétől megfosztották és az öngyilkosság elhatározására hajtották. Eszébe jut ez mind és látja az előtte levő eszközt, mely életét megszünteti, ez ismét pillanatnyi elmezavart idéz elő és egy hirtelen elhatározás véget vet életének.

A parlamenti munkakönyv. Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter ismét világgá bocsátotta egyikét azoknak az erősen kidomborított szavaknak, melyek oly jól jellemzik az ő gondolkodásmódját. Mult vasárnap Kolozsvárról egy küldöttség tisztelettel nála, hogy átadják neki a képviselői megbízó levelet, mely alkalommal a küldöttség vezetőjének üdvözlő beszédére adott válaszában azt mondta a miniszter, hogy a mandatumban nem harci fegyvert, hanem munkakönyvet lát, melybe választói beirtak elismerésüket eddigi igyekezetéért és szorgalmáért s ez csak buzdítani fogja őt a további munkálkodásra. Általánossá kellene hogy legyen a miniszter e felfogása a mandatumról, hogy azt a sok és nehéz feladat, mely az új országgyűlésre vár, szerencsésen megoldják, mert aligha voltak valaha a kormányval és törvényhozással szemben emelt követelmények oly nagyok, mint amiket emelnek most mindenfelől a gazdasági depresszió folytán.

Horvát Boldizsár szobra. F. hó 12-én delután lelepték le az egykori igazságügyminiszternek, Horvát Boldizsárnak szobrát szülővárosában, Szombathelyen. Horvát Boldizsár családja részéről jelen voltak: Lang Lajosné és Radisics Jenőné, továbbá Lang Lajos, Radisics Jenő, az Országos Iparművészeti Múzeum igazgatója, báró Eötvös Loránt, az Akadémia elnöke, aki szintén a család részéről volt ott, s a család több fiatalabb tagja.

Gajáry Ödön a „New-York“ vezérigazgatója. A „New-York“ életbiztosító-társaság magyar osztályának fontos változások történtek. Az előkelő politikus, Gajáry Ödön, a szabadelvű pártnak a nemzeti párt belépése előtt egyik legmarkansabb alakja, elfogadta a „New-York“ életbiztosító-társaság vezérigazgatói állását, illetve magyarországi képviseletét, miután az eddigi képviselő Parisba helyezte át működését. A nevezeit társaságnak, mely a legnagyobbak és leggazdagabbak egyike, őszintén gratulálni lehet az új akvizícióhoz, mert csak most lesz nálunk igazán megfelelő képviselete, mert Gajáryban találkoznak mindazok a társadalmi és személyi körülmények, melyek szükségesek ahhoz, hogy egy oly nagy társulat méltó módon lehessen képviselni, és számíthatunk rá, hogy az új vezérigazgató vezetése alatt ismét a társulat fele fordul az a rokonszenv, melyet az előd nem volt képes megtartani. A legfőbb vezetésben történt változással további személyváltozások járnak, minthogy a magyar üzletet reorganizálni és fejleszteni akarják. Nagy Gyula dr., a társaság eddigi titkára, mint ügyvezető igazgató, különösen a vidéki üzletnek fogja szentelni figyelmét, míg Lukács Sándor eddigi vezértitkár az ausztriai képviseletnél a magyarországi ügykezelést fogja újra szervezni s e végből egy időre Budapestre költözik.

A T. Ház. Ki tudná azt megmondani, hogy kiből mi lakik? Mi lakik különösen a m. t. Honatyakban, kik különben is másnak a képét viselik? Képzelnem sem tudjuk, hogy az új Ház jellege minő legyen, egyelőre legföljebb a honatyai urak neveiből merészlünk következtetést vonni. Ha pedig áll, hogy „nomen est omen“, akkor világos, hogy:

A kis ember most már nem hal meg Éhen, nem is lesz szegény Lázár, de nem is lesznek Beóthy, megvedetvén a gazdák Teleki; aki nem lesz Augyala,

Vannak még egyéb dolgok. Vannak öngyilkosok, kiknél az elmezavar teljesen ki van zárva, pl.: Ha elfognak oly bűnöst, kinek kézrekerítésére 1000 arany tüzetett ki, és az, hogy bírán megboszulja magát, öngyilkos lesz. Vagy háboru esetén, nehogy az ellenség kezébe kerüljön, véget vet életének. Az ily öngyilkosok boszu- vagy megváltásképpen veszik kezökbe a fegyvert.

Vannak más fajta öngyilkosok. Ismertem egy ifjút, kit jó kedve sohasem hagyott cserben. Egy alkalomkor azt mondja nekem: „Barátom, én megölöm magam, de csakis azért, hogy egy kis szenacziót csináljak a rokonnak, de különösen unokanővéreim közt, — sirmak-e majd? — bizonynyal!“ Trefának vettem a dolgot és másnap tényleg hallom a hírt, hogy megölte magát.

Visszont vannak öngyilkosok, kikben erős jellem lakozik. Megölik magukat csak azért, mert a tisztesség, becsület úgy kívánja, pl. játszik kártyát, veszít, fizetni nem tud, vagy tönkre ment — a becsület, tisztesség halált kíván.

Nem tudom s nem lehet az okokat egymásután felsorolni, melyek előidézik az öngyilkosságot; de legtöbb esetben a pillanatnyi elmezavar okozza azt, míg a többi csak a legritkább esetben.

Mondom tehát, hogy sohasem szabad az öngyilkos egyénekre megvetőleg nyilatkozni, mert — nem tudni, hogyan és mikép — talán szintén öngyilkosság által halunk mi is meg.

elviszi a Draku (lics); a Latorral elbánik a Bakó; az egyik lesz Sebeess, a másik csak utána Ballagi. Lesz Kemény legény, lesz nem csupán Nagyuuk, de csupán egy, aki Morzsányi; mind jó magyar léssen, aki Bolgár, Horváth, Szerb, Török, Tallian és Székely; a Tóth nem hallgat turóc-szentmártoni szóra! Ami foszladozik, megfoltozza 3 Szabó, összeolvashatná két Eötvös; nem halászik a zavarosban a Halász; nem csal lépre Madarász, bár ott turbékol a Tuba és mellette rikkant háromszor a Rigó; a más szerecséjét kovácsolja Kovács; ha kibukott Buzs, János a Molnár megis örül tiszta Buzáth, tulzásokat leborotvál Borbély, egy rókárról két bört nem huzhat Szócs, elbánik a vékony dongájukkal Pinter és nemes versenyre kelnek a Ház Lovászi, különben nem lesz dicsőségének Szemere. Az elv nem léssen csupán Szájbeli, vallás dolgában ügyel ránk 3 Papp, de ott vannak a profeták és apostolok közül Dániel, Illyés, Lukács, sőt a bölcs Salamon is; választották ismét Barabást s a Hazba csupán egy Tisza folyt vissza. Akinek nem kedvesek a katolikusok Apáthy és Szentkereszti, az bátran maradhat Szombati. Ne jussanak a honnak a balgák Fogarassy, Makkaitól senki se kérdezze Kende? Van a Hazban Visontai, de mit ér az, ha ott ül a Bornemissza, akinek mind egy a Vörös vagy Fejér? A többi négy Molnár sem önt fel a garatra. A német nevéek közt van komoly (Ernszt), van hiu (Eitel) ember és van Solyom (Falk), míg a magyarok közül senkit sem tép szet a Farkas. Az altruizmus hive légyen Vesztér, vigasságra derit egy Cseörghéő és 3 Hegedűs és senki sem önt többé Olajt a tűzre! Ha pedig a t. Ház nem védne meg a Justh, megnyitla után néhány Perczel elfújja Bizony a . . . Széll!

Mommsen Tivadar, a híres tudós, mint rendes tanár, f. hó 13-án ünnepelte 50 éves jubileumát. A nagynevű régiségbúvár s történetirő leghíresebb munkája, a „Römische Geschichte“, egész életét lefoglalta Mommsennek, annak megírására szentelte életét, éveken át buvárodott az adatok ezek közt vármegyénkől is sok felírás összegyűjtésében s hátralevő idejét is a nagyszabású munka befejezésére fordítja. Merész ideákat, eddig elfogadott történelmi nézeteknek új világitásban való feltüntetését veti fel munkájában Mommsen. A „Römische Geschichte“ eddig elkészült részét majd minden nyelvre lefordították. Nagy feltűnést keltett jogtörténelmi munkáival is s egyéb, a rómaiak történetével foglalkozó tanulmányaival. Mommsen jelenleg 84 éves. Szellemi s fizikai ereje semmit sem hanyatlott a nehéz munkálkodás ideje alatt s bár 43 év óta mint a berlini egyetem tanára is működik, friss munkaerővel s derős munkakedvvel dolgozik tovább nagyszabású munkájának befejezésén.

A kolozsvári m. kir. állami ipari szakiskolával kapcsolatos építő-ipari teli tanfolyamok. A tanfolyam a munkavezetők számára három, a kőműves, ács és kőfaragó mesterek számára pedig négy teli feleltre terjed. A tanév evenkiut november hó 3-tól márczius hó végéig tart. A nyári hét hó gyakorlati munkában töltendő el. A tanfolyamba felvételt mint rendes tanulók azon kőműves, ács és kőfaragó tanoncok vagy segédek, kik a 15-ik évüket már betöltötték és iparukban már legalább egy évig dolgoztak. Előképzettség gyanánt megköveteltetik a felveendő tanulóktól 2 középvagy polgári iskola, illetőleg a népiskola teljes elvégzése, vagy ennek hiányában megfelelő vizsgának sikeres letévese. A felvételre először jelentkező tanulók erkölcsi magaviseletéről, elvégzett iskolai tanulmányaikról és védhimlő-beoltásról, valamint az előgyakorlatról szóló bizonyítványokat tartoznak bemutatni. A beiratás október hó 20-tól november hó 2-ik napjáig tart. A beírás és tandíj 10 korona. Azon tanulók, kik három éves tanfolyamot végeztek, csak művezetői képesítést nyernek. Ellenben azok, kik a teljes négy évfolyamot végezték el és ezen felül még legalább három évi gyakorlatot képesek felmutatni, a kőműves, ács és kőfaragó mesterségben mint önálló mesterek működhetnek.

Kimutatás a helybeli iparos műkedvelők által a helybeli református templom javára f. hó 6-án megtartott szini előadás bevételei és kiadásairól. Bevétel: Belépti jegyekből 170 kor. 72 fill. Felülfizetésekből 18 kor. Összesen 188 kor. 72 fill. Az összes kiadás 158 kor. 72 fill. Marad a jótékony célra 30 kor. Felülfizettek: Gyulai Géza jóságigazgató 3 kor., Halasi Istvánné 1 kor., Lőrincz Jánosné 1 kor., Enyedi Lajos kir. tábla bíró 60 fill., öz. Mendel Simonné 1 kor. 20 fill., Simonfy Alajos főszolgabíró 4 kor., Ungár Gyula mészáros 1 kor., dr. Rohonczi Béla orvos 80 fill., Mezei György mészáros 40 fill., kisbudaki Bartók Gyula 40 fill., Kostály Lajos 40 fill., Péter János asztalos 40 fill., Katona József művezető 40 fill., dr. Fleischmann Miksa áll. orvos 40 fill., Komáromi Albert kereskedő 2 kor., Lovasi Márton állomás-főnök 1 kor. Összesen 18 kor. Fogadják őszinté

köszönetemet a rendezőség nevében. Balázsfalva, 1901. október 12. Enyedi Lukács József, rendező biz. elnök.

Katonák elöl. Ilyen időtájtban egymásután érkeznek a szomorú hírek öngyilkossá lett újonczoktól. Igen sokan vannak, kik nem tartják olyan gyönyörű életnek a katona-életet, amint azt a nóta tartja. Szabadulni akarnak a megénekelte gyönyörűséges katonai élettől, s ha már másképp nem lehet, megszabadulnak attól a — halál árán. A legújabb ilyen tragédia a vedresházi kompnál játszódott le múlt vasárnap. A környékbeli újonczok éppen bevonulóban voltak s köztük volt Buttás Antal béres is, aki akatonai szolgálat elől felesége és kis gyermekével a halálban keresett menedéket. Buttár ez előtt három évvel kivételes engedély alapján nősült. A tavasszal aztán besorozták Buttást s október hónap hatodikára meg is kapta a behívót. Galiciába kellett volna menni a huszárokhoz. Buttást nagyon bántotta, hogy besorozták, de azzal vigasztalódott, hogy hátha honvéd lesz, s akkor mégsem lesz oly távol a családjától. Mióta azonban megtudta, hogy mily messze földre kell távoznia, azóta folyton azzal az eszmével foglalkozott, hogy elemésztí magát. Vasárnap reggel elindult Buttás. Vele ment a felesége és másfél éves kis gyermeke is. A vedresházi partnál beszálltak a kompa, hol már több újonczsal találkoztak. Buttás a kompa orránál állott, s feleségével beszélgetett. Mikor a kompa a Tisza közepére ért, megragadta felesége karját és a kis gyermeket s magával rántva őket, beugrott a Tiszába. Az utasok közül többen rögtön csónakba ugrottak, hogy kimentsek az áldozatokat, de azok nyomtalanul eltűntek a habok között. Holttesteket eddig még nem találtak meg.

Búr önkéntesek. Mödlingből jelentik: A „Mödling városához” címzett vendéglő előtt egy rendőr négy kisfiút talált, aki élénk szóváltásban volt egymással, míg az egyik a kut szélén ülve keservesen sirt. A rendőr megszólította a síró fiút és kérdezte, hogy mi baja. A fiu nem akart felvilágosítást adni, a többi pedig még a nevet sem akarta megmondani, mire a rendőr bevitte őket a rendőrségre. Itt vallatásra fogták őket és a még mindig pityergő fiu elmondta, hogy Cotinek Pálnak hívják, 12 éves és társaival együtt azért indult el Bécsből, hogy a burokokhoz menjenek, akiknek ügye annyira fellekesítette őket. A tervet a 10 éves Merkenthaler Lajos eszelte ki és egyik reggel szöktek el a szülői háztól, egy krajczár nélkül, csak Afrika térképével a zsebükben, amelyet az iskola atlaszból téptek ki. Este 6 órakor az ut fáradalmaitól teljesen elcsigázva értek Mödlingbe, ahol a fiuk felszólították Merkenthalert, hogy ígéretéhez híven szerezzén emi valót és éjjeli szállást. Ez azonban hivatkozott a szent ügyre és rendre utasította a „gyávákat”, akik már az első stacionál éheztek. A többiek azonban sirással fogadták az „úti marsall” ezen kijelentését és ugyancsak megőrültek, mikor a rendőrszobában vacsorát adtak nekik. Másnap reggel a fiukat visszavittek Bécsbe és átadták szüleiknek.

A milliomos rémtette. Giulia Corsi ügyvéd ellen a florenzi Fieramosca című lap szerkesztőségéhez névtelen level érkezett, mely Corsit felháborító bünténynevel vádolja. A levél szerint az ügyvéd ez előtt husz évvel Adél nevű süketnéma hugával együtt husz milliót örökölt. A leány később beleszeretett egy inasba, s mindenáron hozzá akart menni feleségül. Az ügyvéd erre a leányt egy hirhedt asszony kezeibe juttatta, ki a szerencsétlent elárta egy sötét kamarába, folyton gyötörte s a leggyalázatosabban bánt vele. A rendőrség tudomást vett a feljelentésről, nyomozni kezdett és — mivel a leányt teljesen elcsigázva, minden emberi formájából kivetkőzve, tényleg megtalálta a jelzett helyen — az ügyvédet elfogta. A lelketlen testvér hatvan éves, nős és gyermekei is vannak.

A renaissance. Alfieri azt mondta, hogy az emberi növény egyszer nőtt nagyra, akkor is a XV században, akkor is Olaszországban. A renaissance napja amely az emberi növényt olyan magasra növesztette, máshová is elküldte sugarait és az olasz renaissance-szal közel egyidőben Spanyolországban is támadt egy új renaissance-művészet, amelyet a közös nagy nap, növelt, de melynek minden izén meglátszott, hogy spanyol földben született. A spanyol építészet legszebb virágai akkortájt hajtottak ki: a sevillai városház, az Escorial, a saragossai San-Engracia-templom, a madridi érseki palota; azok a nagy templomok, amelyek az Alhambra udvarait és termeit ellepik, csodálatos boltívek alatt, a kórusok faragott színpadai közt még most is ott suhog a romantika lehelete.

Ezeknek a csodálatos épületeknek a képeit pedig mind meglátni a Nagy Képes Világtörténet 136. füzetében.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyttal e kötet írója is. Egy-egy kötet ára diszes felbörkötésben 16 korona, füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Irod. Rt. Budapest, VIII. Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

Közgazdaság.

A fejes káposzta termelési költségei a szántóföldön.

A magyar gazdát nagyon nehéz arra ösztökélni, hogy ne csak gabonatermeléssel foglalkozzék, hanem karolja fel a növénytermelés ama ágait is, amelyek — igaz — nagyobb utánjárást s körültekintést igényelnek ugyan, de jobban is fizetnek. Másrészt az is tény, hogy ha megfogadta valaki egyszer a jó tanácsot s azzal a gyakorlati életben sikert ért el, nem annyira önző, hogy sikeres eredményeit elhallgassa, hanem ellenkezően szíve mélyéből iparkodik azt gazdátársával közölni. Ezt a meggyőződést merítettük ama levélből, melyet egy vasmegei gazdátársunk a napokban hozzánk intézett, s melyben arra kér bennünket, hogy kürtöljük világgá ama páratlan sikert, melyet ő a káposzta termelésével ért, hogy így minél többen akadjanak követői.

Szívesen teszünk eleget kérelmének, s ha nem is teljes szövegében, de legalább kivonatban közöljük beöle ama adatokat, melyek ezen, nálunk meg sok helyütt nem elég figyelemre méltított növény termelési költségeire vonatkoznak.

A szóban forgó gazdaságban (névét kívánatra elhallgatjuk) a fejes káposztát évről-évre ugyanazon földön termelik, legfeljebb annyi változtatással, hogy pihenetetés céljából minden 5-ik évben tatarka foglalja el a káposzta helyét.

A művelés költségei következők:

Két szántás	12 K.
Trágyázás (istállótrágya és műtrágya)	48 „
Palánta-nevelés	8 „
Kültetés	12 „
Két kapálás	16 „
Töltögetés	7 „
Szedés és tisztítás	12 „
Összesen:	115 K.

Ehhez hozzáadva:

a földbért	26 K.
a forgó tőkék kamatját	6 „ 60 f.
az adót és kezelési költséget	24 „
az összes költség,	171 K. 60 f.

mely összeget levonva a kat. holdanként átlag termelt 12,500 drb fejnek százanként 4 koronával történt értékesítéséből befolyt 500 koronából, holdanként 328 K. és 40 fillér tiszta jövedelem mutatkozik.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Az emberi erő megújítására

és hanyatlásának megakadályozására páratlan szert találtak fel. Akik érte irnak, ingyen kapnak egy próba-csomagot s egy szaz lapos könyvet. Ez az a csodaszert, mely már ezeket mentett meg, akik pazarul bántak ifjúságukban az istenadta életerővel. Alulirt jótékony-célú intézet ezek számára küld a csomagban orvosszert és használati utasításokat. Ezzel a házi orvossággal mindenki önmagát gyógyíthatja. Évek óta tartó testi és szellemi gyengeséget sikerrel lehet vele gyógyítani. Különösen azok számára való az orvosság, akik otthonukat orvoslás céljából nem hagyhatják el. A bérmentett levelet a következő címre kell küldeni: **State Medical Institute 94 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. America.** 3629 1-*

Árverési hirdetés.

Alólirt hatóság közzéteszi, hogy a Nagy-Enyed város tulajdonát képező, jelenleg Fesztinger A. Dávid által bérelt főtéri üzlethelyiség és a Pánczél Sándor által bérelt lakhelyiség 1903. évi április hó 24-től 3 (három) évre a f. évi **október hó 30-án d. e. 10 órakor**, a jelenleg Belgyán Tanaszie, Bőjthe Zsigmond, Balla Béla, Demeter József, Dezső Zsigmond, Gábor Juon, Imre Miklósné, Jäger Számoilla, Dr. Jeney Elek, Kiss Efrém, Keresztes Pál, Kőpeczi József, Müller Mihály, Mezei Károly, Dr. Máttyás Mihály, Nagy Sámuel, Sántán János, Szennyos Miklós, Sombori Sándorné, Székely K. János, Sándor János, Togy Számoilla, Tarsoly Árpád és Várad Sámuel által bérelt földek 1902. évi január hó 1-től kezdve három évre a városház gyűléstermében **f. évi november hó 4-én d. e. 10 órakor** kezdődő nyilvános szóbeli árverésen bérbe fognak adni. Az árverési feltételek a tanácsai irodában tekinthetők meg.

A városi tanácstól.

Nagy-Enyeden, 1901. évi október hó 10-én.

Sándor Jenő,

h. polgármester.

3628 1-1

4100-901. sz.

tlkvi.

Hirdetmény.

A magyar királyi igazságügyminiszter 1901. évi október 2-án 30149-901. I. I. M. szám alatt elrendelte, hogy a marosújvári kir. bíróság mint tlkvi hatósághoz tartozó Medvés község telekjegyzőkönyveibe fölvev mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése foganatosíttassék.

E célból a helyszíni eljárás a nevezett községben **1901. évi november hó 14-én** fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. mindazok, akik a tlkvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tlkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tlkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t. cz. 15-18 és az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. 6. 7 és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hasznanak, hogy az átruházó tlkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedélyt nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

A kir. tlkvi hatóságtól.

Maros Ujvárt, 1901. október hó 11-én.

Sólyom,

kir. albiró.

3623 1-3

Sz. 3326 1901. tlkvi.

Árverési hirdetés.

A balázsfalvi kir. járásbírósa mint teleknyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Albina nagyszabasi takarékpénztár végrehajtónak Stojka János és neje végrehajtasi szenvedők elleni 3753 kor. 79 fillér s járuléka iránti végrehajtasi ügyében a Balázsfalva város I-ső rész 122 számú telekjegyzőkönyvben foglalt A + 1 rend 287 2, 288 1 hr. számú ingatlanára 2014 korona megállapított kiküldési árban a végrehajtasi árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlan **1901. évi november hó 8-án d. e. 10 órakor** alulirt tlkvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is el fog adni.

Árverezni számdékok kötelesek az ingatlanok kiküldési árának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bántépének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Balázsfalván, 1901. szeptember hó 20-án.

Enyedi Lajos,

kir. it. táblai bíró.

3625 1-1

BALLA BÉLA

főváros mintájára berendezett **friss hus és finom hentes-áru különlegességek üzletét** ajánlja.

Hol található naponta frissen vágott legjobb minőségű **marha-, borjú-, sertés- és juh-hus**, ugyszintén finoman páczolt **sonka, nyelv** és mindenemű **husfélék; fehér szótt, füstölt és paprikázott szalonnák**, házi olvasztású **sertés-zsir**. Többféle finom **kolbász-áru, szalvaládé és tormás-virslit**.

A t. fogyasztó közönség szíves figyelmébe kívánom ajánlani, hogy üzletem ujjaalakításánál hentes-műhelyem is újabb találmányu gépekkel láttam el, hol kiváló szakismeretű egyének által készülnek finom hentes-áruim, melyek felülmúlhatlanul jobbak, mint az idegen helyekről ide hozott és másod vagy harmad kézből megszerezhető hentes-áruk.

Előnyösen ismert jó hírnevű üzletemben személyes vezetésem alatt történik egy kiszolgálát, mint minden, ami nagybecsű vevőim teljes megnyugtatóására szolgál, hogy minden irányban figyelemmel és pontossággal lesznek kiszolgálva.

Szalonna és zsír nagyban vételénél igen előnyös árkedvezmény nyújtatik.

Szíves partfogásokat kérve, nagybecsű vevőköröm figyelmébe ajánlva magam

kiváló tisztelettel

BALLA BÉLA.

Nagy-Enyed.

3590 12-*

1500—1901.

tkvi.

Árverési hirdetmény kivonata.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Müller Mihály ügyvéd által képviselt nagyenyedi kisegítő takarékpénztár végrehajtónak Krisztea Juon és Krisztea György felgyógyi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 400 kor. tőke és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a felgyógyi 197 számú tjkönyvben foglalt A + 2, 4, 6, 7, 8 rend. 1888, 2663, 2964, 2328, 4329, 4671, 5554, 5555 hr. sz. fekvőkre 214 korona, s az ezen tjből az 1190 901 tkvi számú végzéssel az 1042 számú tjkönyvben Krisztea Juon és Rajka József nevére átjegyzett A + 3667 hr. sz. 68 korona, a felgyógyi 969 számú tjkben A + 1 rend 561, 262 hr. sz. 344 korona s az 1006 számú tjkben Krisztea Juon és Maruska Juon lui Mihalla nevére átjegyzett A + 1 rend 5602, 5603 hr. sz. 56 korona, összesen 682 korona becsarban az árverést elrendelre, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok 1901. évi november hó 5-ik napján d. e. 10 órakor Felgyogy községében tartandó nyilvános árveresen a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szandékozók tartoznak az ingatlanok 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított letéti elism. érvényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságtól.

Nagy-Enyeden, 1901. április hó 30-án 3627 1—1

A Bethlen-kollégiumnál

két pedellusi állás

f. é. november 1-én elfoglalandólag üresedésbe jön, az egyik 60 korona, a másik 40 korona havonkénti utólagosan járó fizetéssel. Pályázni kívánók születési és erkölcsi bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket folyó hó 28-ig terjesszék be a rectori hivatalhoz, ahol az állással járó kötelesek is megtekinthetők.

Nagy-Enyeden, 1901. okt. 15. én.

Nagy Lajos

rector professor.

3625 2—2

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r. t.

Alaptőke: 200,000 korona.

Elfogad betéteket évi 5% ra. Előnyös kölcsönt nyújt váltóra és betáblázásra.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

Van szerencsem a n. é. közönség tudomására hozni, hogy hejyben, a Magyar-utca 43. számú házban

nagy kosáráru-raktárt

létesítettem, hol az összes gyáramból kikerülő mindennemű kosáraruk a t. vevőközönség rendelkezésére állanak; ugyanazon árak mellett, mint azok eddig egyenest a feyintézetben levő gyáramnál voltak beszerezhetők.

Kivánatra nagy illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm.

Rendkívüli, az árjegyzékben elő nem forduló tárgyakról — mint pl. a szakmában vágó **díszműtárgyak**, a gazdaság körül használatos **kosarak**, **szekérkasok** stb. — költségvetéssel mindenkor s szívesen szolgállok.

Kiváló tisztelettel

KRÁLIK VILMOS

3610 7—20

kosáráru-gyáros.

Nagy választék saját készítményű gyermek-kocsikban.

Nagy megtakarítás

érhető el a ruhák vegyészeti festése és tisztítása által.

Műhelyemet a női ruhák vegyészeti úton való tisztításához a legújabb találmányu géppel láttam el.

A legújabb módszer szerint tisztítok bármily dúsán diszitett selyem vagy gyapju ruhákat minden fejtés nélkül, egészben, szép tisztán és gyorsan, úgy, hogy **színüket és állásukat nem hagyják el.**

VARGA FERENCZ

3611 4—20

Nagy-Enyed, Alszeg-utca 4.

Minden háziasszony és anyja

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és jóízre való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé (mely csakis az ismert eredeti csomagokban valódi) használja.

3316 8—10

Tánger József ezelőtt Vajda Péter

általános közkeveltségnek örvendő férfi- és női divat-üzlete

NAGY-ENYEDEN.

Ajánlja az őszi és téli, valamint iskolai idényre már teljesen beérkezett igen sok szép és olcsó újdonságait, u. m.:

Férfi- és fiu-kalapok, ingek, gallérok, nyakkendők, Kézélők, zsebkendők, a legjobb és a legtartósabb czipők, harisnyák, Alsóruházatok és férfiruha-kelmék igen nagy választékban.

Nemkülönb. raktárom **női divat-osztályát** a legújabb

Színes és fekete selymek, bársonyok, Gyapju és gyapot ruhaszövetek, Fekete női ruhakelmék, Flanelek és nagyon szép mosó barchetok, Téli kendők, sálók,

A legújabb ruhadizsek, béllés stb. stb. árukkal dúsán felszereltem és azt olcsó szabott áron becsátom a n. é. hölgyközönség rendelkezésére.

A midőn még igen tisztelt vevőimnek üzletem iránt már eddig is tanusított szives bizalmát megköszönöm, ígérem, hogy azt jövőre is kiérdemelni és megtartani mindig főtörökvésemnek tartom.

Magam a n. é. közönség jóindulatu pártfogásába ajánlva, maradok

kiváló tisztelettel

Tánger József.

3594 6—12